

Andrzej Kola, Ryszard Boguwolski, Marian Kochanowski

Świecie n. Osą, woj. toruńskie

Informator Archeologiczny : badania 12, 207-208

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

określona została jako łaźnia z uwagi na znaczną ilość kamieni ułożonych w kształcie pryzmy i zajmujących większą część jej obszaru. Chata dolna położona poniżej warstwy spalenizny przesunięta była bardziej ku południowi i posiadała stosunkowo dobrze zachowaną podłogę z drewna brzoźowego, ułożoną na kamieniach. Po wyeksplorowaniu chaty - calec wystąpił na głębokości 4,05 m /od p-tu "C"/. W południowej części wykopu kontynuuje się od warstwy czarnej, przepalanej ziemi do głębokości 4,05 m wkop o szerokości ponad 3 m, który może stanowić pozostałość po XII w. ziemiance mieszkalnej. Prace na tym odcinku będą kontynuowane w roku 1979.

Wykop IV.

Powierzchnia 50 m². Założony w obecnym sezonie na skłonie skarpy w celu uchwycenia przebiegu wałów wczesnośredniowiecznego grodu. Wykazał istnienie resztek wału kamienno-ziemnego oraz usytuowanych poniżej spalonych umocnień drewnianych. Stosunkowo niewielki obszar wykopu oraz zniszczenie znacznej jego części przez dobudowanie do w/w ału w XVI-XVII wieku muru oporowego nie zezwała na pełniejszą interpretację reliktywów wczesnośredniowiecznych umocnień obronnych. Eksplorację wykopu ukończono. Uzyskano znaczną ilość zabytków ceramicznych oraz tzw. wydzielonych, wśród których znajduje się pięknie zdobiony grzebień kościany.

W roku 1979 zakres prac zostanie rozszerzony poprzez intensyfikację badań architektonicznych.

SZCZECIN-Stare Miasto

ŚWIECIE n. Osą
woj. toruńskie

patrz

uzupełnienia 1978
Uniwersytet im. Mikołaja
Kopernika
Instytut Archeologii
i Etnografii w Toruniu
Muzeum w Grudziądzu

Badania prowadzili dr Andrzej Kola /autor sprawozdania/, mgr Ryszard Boguwolski, mgr Marian Kochanowski. Finansował Urząd Gminy Świecie. Trzeci sezon badań. Grodzisko, okres wczesnośredniowieczny.

Kontynuowano prace prowadzone w sezonach poprzednich, stanowiące fragment badań nad wczesnośredniowiecznym obronnym osadnictwem ziemi chełmińskiej. Zadaniem prac tegorocznych było kontynuowanie wzdłużnego przekopu przez majdan głównego /górnego/ trzonu grodziska, który realizowano wykopami o rozmiarach 4,5 x 4,5 m, oddzielonych od siebie 0,5 m świadcami. Ogółem założono 5 wykopów badawczych, które nawiązując do wcześniejszych oznaczono numerami od 11/78 do 15/78. Wykopy od 11/78 /najbardziej północny/ do 14/78

układały się w pasie stanowiącym przedłużenie wykopów ubiegłorocznych, natomiast wykop 15/78 został przesunięty ku wschodowi, tak, iż jego narożnik północno-zachodni nieomal stykał się z narożnikiem południowo-wschodnim wykopu 14/78. W wyniku tegoż przesunięcia wykop 15/78 obejmował swym zasięgiem obniżenie wału grodziska w jego części południowej sugerujące istnienie w tym miejscu reliktyw bramy pomiędzy niższym członem grodziska, a członem wyższym - aktualnie badanym metodą wykopaliskową.

W wyniku przeprowadzonej eksploracji we wszystkich wykopach badawczych osiągnięto całec w postaci jasno-żółtego piasku lub jasno-żółtej, mocno spiaszczonej gliny, stwierdzając przy tym występowanie nawarstwień kulturowych z okresu wczesnośredniowiecznego o dość zróżnicowanej miąższości. Najpłycej zalegały one w wykopie 11/78 - od ca 60 cm do ca 180 cm; najgłębiej sięgały w wykopie 14/78 - od ca 310 cm. W wykopach 11/78 do 14/78 warstwy wyraźnie opadały w kierunku wschodnim, wyznaczając w partiach przywałowych wnętrza obiektu ślady zabudowy mieszkalnej grodu dookoła otaczającej majdan tego członu. W wykopie 15/78, gdzie podobnie jak i w wykopie 14/78 zarejestrowano największą miąższość warstw kulturowych, natrafiono zapewne /w świetle wstępnej interpretacji/ na ślady wieży bramnej z reliktywami bramy szczególnie czytelnymi w południowym profilu wykopu.

Uzyskano kilka tysięcy ułamków naczyń glinianych, kilkanaście przedmiotów żelaznych oraz kości zwierzęce. W świetle tegoż materiału potwierdza się datowanie okresu użytkowania grodu w Świeciu n. Osą na X-XII wiek.

Badania będą kontynuowane.

TULIGŁOWY, gm. Rokietnica
woj. przemyskie

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii
w Krakowie

Badania prowadziła dr hab. Maria Gabalska. Finansował WKZ w Przemyślu. Czwarty sezon badań. Wielocłonowe grodzisko wczesnośredniowieczne /VIII do XI w. /.

Badania na grodzisku przeprowadzono w południowo-wschodnim narożniku grodu oraz w przyległej części majdanu. Wykop nr III założono wzdłuż wału wschodniego, łącząc go z wykopami przy wale północnym. Na zbadanej przestrzeni odsłonięto 3 chaty, dwie jamy oraz narożnik budynku pochodzącego ze starszej fazy zabudowy grodu. Odsłonięty fragment był wgłębiany na głębokość 1 m w całec. Na najniższym jego poziomie pojawiły się ślady spalenizny, kości zwierzęce i drobne mało charakterystyczne skorupy ręcznie leplone.